

Ζητείται Αριστερά , χωρίς δικαιώματα , με ευθύνες , με δυνατότητα αυτοκριτικής.
(τα δικαιώματα αφορούν τον εργαζόμενο άνθρωπο-βιωματική προσέγγιση 1984-2010)

«Τα δικαιώματα των ανθρώπων και τα δικαιώματα της ανθρωπότητας για την επιβίωσή της (βλέπετε, ειρήνη, περιβάλλον-βιοποικιλότητα, πυρηνικές δοκιμές/εφαρμογές, γενετικοί κώδικες κλπ), ευρίσκονται στο κρίσιμότερο σημείο αλληλεξάρτησης από κάθε άλλη στιγμή της ιστορίας, με τους χώρους εργασίας και παραγωγής να κατέχουν αποφασιστικής σημασίας θέση στο κρίσιμο σταυροδρόμι αυτής της αλληλεξάρτησης.»

A. «εισαγωγικές κριτικές σκέψεις»

ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΑΡΙΣΤΕΡΕΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ (1) :

«**Φοβάμαι πως σήμερα έχουν ανδρωθεί οι πολιτικές και πολιτισμικές προϋποθέσεις για πολλούς αριστερούς εργαζόμενους και στελέχη , έτσι που να πιστεύουν πράγματι, πως από την κόλαση θα μεταβούμε κατ' ευθείαν στον επιθυμητό παράδεισο , ως εκ τούτου η μάχη γίνεται κυρίοτατα υπέρ του παραδείσου (σ' αυτό το «πιστεύω» υπάρχει τρομακτική, σύγκλιση ΚΚΕ-ΣΥΝ-ΝΑΡ κλπ). Δυστυχώς το σίγουρο είναι ότι όσοι πιστεύουν αυτό , «αφήνονται» αλληλεγγύως στην κόλαση , στην παρούσα ζωή . Μακάρι να κάνω λάθος .»**

ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΑΡΙΣΤΕΡΕΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ (2) :

«Θέτω για μία ακόμα φορά το ζήτημα , από μια άλλη οπτική γωνία που διαβάζει το πριν , ότι δηλαδή , η προώθηση νέων αντεργατικών ρυθμίσεων περνάει από την κοινωνική ανοχή , την δικαστική συγκατάλυψη , των αξιόποινων εργοδοτικών πράξεων και παραλείψεων , περνάει πιο συγκεκριμένα , από την εργατική-πολιτική αποδοχή της εργοδοτικής παραβατικότητας και κυριαρχίας , κυριαρχίας στον χώρο δουλειάς , κυριαρχίας στο κράτος σε ότι αφορά τη δουλειά , κυριαρχίας στην κοινωνία σε ότι αφορά τη δουλειά .

Νομίζω , ότι βρισκόμαστε σε λάθος δρόμο αν θεωρούμε (δεδομένο ότι το θεωρούμε αφού και εμείς διεκδικήσαμε και πετύχαμε ένα προωθημένο νομικό πολιτισμό για τα εργατικά ζητήματα) , ότι η πάλη για τις μεταρρυθμίσεις επί του σημερινού οικονομικού-κοινωνικού-πολιτικού συστήματος , είναι μεν απαραίτητη συνοδός της πάλης για μια άλλη κοινωνία , αλλά ταυτόχρονα θεωρούμε ότι η πάλη για την πραγματική εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων δεν μας αφορά στον ίδιο βαθμό .»

B. Η βάση της Αριστερής αυτοκριτικής πηγάζει από την κατάσταση του κόσμου της εργασίας...

(κάθε φορά , σε κάθε εποχή , σε κάθε πολιτικό σύστημα)

Η αυτοκριτική αφορά , αριστερό συνδικαλισμό στην καλύτερη περίπτωση συντεχνιακό (ο οποίος θυμάται την εργατική τάξη όταν κινδυνεύει ο ίδιος και όχι στην καθημερινή της δυστυχία) , συνήθως όμως οργισμένο κατά του Μπούς και κατά της Ελληνικής Κυβέρνησης αλλά ταυτόχρονα συμβιβασμένο με την εργοδοτική παραβατικότητα του στενού συνδικαλιστικού του περιβάλλοντος , με την μόνιμη , αριστερής πρωτοτυπίας αιτιολογία-επωδό , «αυτός είναι ο καπιταλισμός , το θέμα είναι πολιτικό...» , μιά παραπομπή δηλαδή της επίλυσης του προβλήματος της κάθε εργατικής δυστυχίας στον σοσιαλισμό ... .

Η κριτική αφορά , τις εργατικές δραστηριότητες και κινητοποιήσεις , όχι μόνο συντεχνιακής διεκδίκησης , αλλά και αλληλεγγύης , που θα έπρεπε να ξεκινούν συλλογικά από τα κάτω με την εξής σειρά :

α). Πρώτα και κύρια , για την διεκδίκηση συμμόρφωσης των εργοδοτών και των εκπροσώπων τους , με τα πιο βασικά υφιστάμενα εργατικά και συνδικαλιστικά δικαιώματα και ελευθερίες στους χώρους δουλειάς (όπως πχ τήρηση του 8ωρου , ανεμπόδιστος και άνευ αντιποίνων συνδικαλισμός κλπ) . Αυτή είναι η **πρωταρχική δουλειά** , της οργανωμένης (σε μικρότερα ή μεγαλύτερα σχήματα) Αριστεράς , όχι η κατάληψη της εξουσίας .

β). Ακολούθως , η καθημερινή εργατική δράση διασφαλίζει , σε όλο το εύρος και στο , ανάλογα με τις υποκειμενικές συνδικαλιστικές δυνατότητες βάθος , τα εξής :

- το συλλογικό **δικαίωμα** , σε **πλήρη και έγκαιρη πληροφόρηση μέσα στην επιχείρηση και στον κλάδο** ,
- την ουσιαστική και όχι προσηματική **διαβούλευση** (κρίθηκαν παράνομες οι απολύσεις 340 πρώην εργαζομένων της «Good Year» σύμφωνα με σχετική απόφαση του ΣτΕ της 13.11.07 γιατί η εταιρεία δεν τήρησε «την υποχρέωση ενημερώσεως και διαβουλεύσεως με τους εργαζόμενους»),
- την πραγματική **συμμετοχή** , όπου και όπως ορίζει αυτή η νομοθεσία που έχουμε στα χέρια μας (πχ, συναπόφαση επί εσωτερικών κανονισμών κλπ , η νομοθεσία αυτή , νόμοι ,1264/82,1767/1988,1876/1990, νόμοι υγείας και ασφάλειας εργασίας κλπ , είναι πενήντα χρόνια μπροστά από τις πραγματικές και όχι τις ρητορικές διαθέσεις της αριστεράς) ,
- την υποχρέωση , για **ελεγκτική και αποκαταστατική** εργατική παρέμβαση για κάθε εργατικό πρόβλημα , προσφεύγοντας **και** στη δικαιοσύνη , **και πάντα , μα πάντα** , στον Δημοκρατικό Διάλογο , { * (όπου αστερίσκος βλέπετε υποσημειώσεις) , **μπορεί να ελέγχει και να φέρνει θέματα στη Δημοκρατική Δημοσιότητα** , όποιος έχει γνώση και στοιχεία , από την πληροφόρηση , από την διαβούλευση , από

την συμμετοχή, και ασφαλώς από ιδιαίτερες εργατικές επεξεργασίες, δεν αρκούν γενικόλογα συνθήματα και μάλιστα χωρίς την αντίστοιχα προαπαιτούμενη εργατική-κοινωνική προεργασία }.

γ). Τέλος, μαζεύοντας τους εργατικούς καύμους, δίνοντας την πολιτική τους εξήγηση, καταφεύγουμε στους δρόμους και στην επαναστατική δράση, έχοντας όμως διασφαλίσει **μια στέρεη και συμμετοχική στα δρώμενα πανεργατική οργή**.

Είναι άραγε ορατή σήμερα μια καθημερινή (στα πρωτοβάθμια σωματεία, ακόμα και σε δευτεροβάθμιο επίπεδο - ομοσπονδίες εργατικά κέντρα, έστω σε αυτόνομα σχήματα...) αριστερή εργατική/συνδικαλιστική και πολιτική δράση, σε τέτοια κατεύθυνση, με προσπάθειες συνεργασίας και με άλλους φορείς και πολίτες (πανεπιστήμια-επιστημονικούς φορείς-μη κυβερνητικές οργανώσεις-επιστήμονες-εργάτες-κινήσεις εργαζομένων και πολιτών), με την απαιτούμενη μέθοδο μιας διεπιστημονικής αλλά και δια-συστημικής προσέγγισης; (Αν ψάξουμε στο πρόσφατο, 1980-1995, αλλά και στο απώτερο παρελθόν, θα βρούμε σχετικά «αριστερά» παραδείγματα στέρεης και συμμετοχικής στα δρώμενα εργατικής παρέμβασης και στη χώρα μας και διεθνώς, όμως αυτά τα παραδείγματα δεν μετασηματίστηκαν σε αντίστοιχη βιώσιμη «αριστερή» κουλτούρα...). Δίνω παραδείγματα δυνατοτήτων προβληματισμού:

α) υγεία και ασφάλεια εργασίας και περιβάλλον = διασύνδεση υ.α.ε. – περιβάλλοντος και με πολλές επιστήμες να εμπλέκονται, από την εργατική πλευρά μπορούν να εξηγηθούν τα πράγματα πολύ καλύτερα από τον όποιο γιάπικο μονόλογο στα ΜΜΕ (μονόλογο που αφορά την υγεία και ασφάλεια των κερδών και τίποτα άλλο).

β) εξέταση και τεκμηρίωση της διασύνδεσης των πάσης φύσεως εργασιακών απορρυθμίσεων και των αντίστοιχων «μεταρρυθμίσεων» στην «μαζική» ψυχολογία (στην ψυχολογία των μαζών, ως συνισταμένη της ψυχολογίας των ξεχωριστών εργαζομένων), στα πλαίσια των επιστημών, του σύγχρονου εργατικού δικαίου και της κοινωνικής και δη της βιομηχανικής ψυχολογίας (και άλλων επιστημών ακόμα...).

Κρίνουμε σκόπιμο να αναφέρουμε τις πιο κρίσιμες απορρυθμίσεις, με κορυφαία, (1) αυτή της ενοικίασης εργαζομένων («προσωρινή απασχόληση») αλλά και κάθε ταυτόσημης εφεύρεσης (2), όπως, 2α) υποχρέωση του εργαζόμενου να δουλεύει ταυτόχρονα για πολλούς διαφορετικούς εργοδότες κατά παράβαση και της ατομικής και της συλλογικής σύμβασης εργασίας, 2β) δανεισμός εργαζόμενου σε άλλον είτε σε άλλους εργοδότες, 2γ) μεταβολή της εργασιακής σχέσης και της αντίστοιχης εργασιακής σύμβασης σε άλλες, σχέση-σύμβαση, με άλλον ή άλλους εργοδότες που λειτουργούν κατά τους τύπους μόνον ως εργολαβία-outsourcing για τον αρχικό εργοδότη, 2δ) μεταβίβαση εργασιών και προσωπικού από ένα με τ α β ι β ά ζ ο ν τ α -εργοδότη σε άλλο α ν ά δ ο χ ο -εργοδότη (που λειτουργεί ουσιαστικά υπό τον αρχικό εργοδότη – υπό τις διαταγές του), πάλι ως προς τους τύπους μόνο διότι κατ'ουσίαν ο μεταβιβάζων εργοδότης παρακρατεί τα ουσιαστικότερα διοικητικά δικαιώματα, 2ε) υποκατάσταση της σύμβασης εξαρτημένης εργασίας (βάσει της υφιστάμενης σχέσης εξαρτημένης εργασίας) από τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών.

Αυτές οι απορρυθμίσεις απαλλάσσουν τον ουσιαστικό εργοδότη από όλες τις εργοδοτικές υποχρεώσεις έναντι των εργαζομένων, έναντι του συνδικαλισμού τους, **έναντι του κοινωνικού ελέγχου ουσιαστικά**, και τον υποκαθιστούν από ένα ενδιάμεσο εργοδότη («μαϊμού» εργοδότη) που δουλεύει κατά κυριολεξία και με τρόπο σχεδιασμένο από τα υπερκρατικά εργοδοτικά κέντρα, ως «παρασιτοκτόνο» ή «ζιζανιοκτόνο» **εντός** αυτού του εξωφρενικού και ασφαλώς παράνομου εργοδοτικού ανθοκήπιου.

γ) συσχετισμός των επιχειρησιακού επιπέδου οικονομικών ζητημάτων και πολιτικών με το χρηματιστηριακό γίνεσθαι, καθημερινή αποκάλυψη των εγγενών αντιφάσεων (και της εγγενούς απάτης) της χρηματιστηριακής λειτουργίας σε σχέση, και με την επιχειρηματική λειτουργία, και τις από τις μεγαλοεπιχειρήσεις εκπορευόμενες κυβερνητικές και διακυβερνητικές οικονομικές πολιτικές (Ευρωπαϊκή Ένωση, G8, κλπ).

Είναι άραγε ορατή σήμερα (;) μια αριστερή αντίληψη θεματικών συνεργασιών **πολλαπλασιαστικής δυναμικής**, με φορείς και πολίτες που προσφέρουν θετικό έργο, με θέσεις, παρεμβάσεις και προσφυγές, ενεργοποιήσεις ομάδων πολιτών, όπως πχ, με το Ι.Μ.Δ.Α. (**), που έχει μεγάλη και παγκοσμίως αναγνωρισμένη δραστηριότητα, επιτυχίες, αλλά και κύρος; Παράδειγμα: **«Σε αντίθεση με την αντίληψη ότι η φτώχεια είναι αμιγώς οικονομικό πρόβλημα, το Ίδρυμα Μαραγκοπούλου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου θεωρεί ότι αυτή αποτελεί εμπόδιο στην ουσιαστική απόλαυση όλων των κατηγοριών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων - πολιτικών, οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών»**, είτε με την Ε.Ε.Δ.Α. (***) που καταδίκασε το νομοσχέδιο για την ενοκίαση εργαζομένων ως εγγενώς, αντισυνταγματικό, παράνομο και αντικείμενο σε βασικά ανθρώπινα δικαιώματα, είτε με την Commission (αυτή εδώ την πλευρά της) που μετά από πενταετή προσπάθεια ενός και μόνο καταγγέλλοντος-συνδικαλιστή, απέστειλε προειδοποιητική επιστολή κατά της Ελλάδας στις 18.7.2003 για πλημμελή εφαρμογή των κανόνων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων, κλπ.

Γ. Πρόταση: Πολιτική δραστηριότητα σε τρεις αλληλένδετους και αλληλοεξαρτούμενους άξονες.

- **Εργατική/συνδικαλιστική δραστηριότητα/πράξη** με κύριους στόχους , την ενότητα , την οργάνωση και την τελειοποίηση της οργάνωσης της εργατικής τάξης . Για προστασία των ήδη θεσμοθετημένων - νομοθετημένων εργατικών δικαιωμάτων , αλλά και για θεσμοθέτηση νέων τέτοιων που να απαντούν στα προβλήματα , αλλά και να «εγγράφουν υποθήκη» για μια καλύτερη **αυτοδιαχειριστικού** (****) τύπου κοινωνία . **«Ο εντοπισμός του κρίσιμου σημείου αποκοπής του Κράτους Δικαίου από την εφαρμογή του Εργατικού Δικαίου , είναι το κρισιμότερο κάθε φορά , σε κάθε εποχή , σε κάθε πολιτικό σύστημα , εργατικό - συνδικαλιστικό καθήκον.»** (*****)

- **Νομική δραστηριότητα (νομικών και μη)** , για την προστασία και την παραπέρα προώθηση , του κατακτημένου νομικού πολιτισμού (**αποκορύφωμα του νομικού πολιτισμού: τα ανθρώπινα δικαιώματα με επίκεντρο τα δικαιώματα του εργαζόμενου ανθρώπου και η αλληλεξάρτησή τους με τα δικαιώματα της ανθρωπότητας για την επιβίωσή της , όπως ειρήνη, περιβάλλον-βιοποικιλότητα , πυρηνικές δοκιμές/εφαρμογές, γενετικοί κώδικες κλπ**) .

- **Πολιτική – κομματική δραστηριότητα , καταλυτική (με την τεχνική έννοια του όρου , να λειτουργεί ως καταλύτης στα κοινωνικοπολιτικά ζητήματα και στις κοινωνικοπολιτικές συμπεριφορές)** ενσωματωμένη στην αδιάλειπτη εξέλιξη και όχι απομονωμένη από την κοινωνία , ούτε και «απορροφημένη» από την παγκόσμια εργοδοσία και τις κοινοβουλευτικές της εκπροσωπήσεις ασφαλώς , ούτως ώστε και να θέλει και να μπορεί να βοηθά τους εργαζόμενους να αντιστέκονται , να οργανώνονται και μάλιστα με παγκόσμια δικτύωση (διεθνιστική αριστερά) .

Να μαθαίνουν από την πείρα τους , να παρεμβαίνουν για να μετασχηματίζονται (να μεταρρυθμίζονται) , και μέρη του στενότερου καπιταλιστικού πυρήνα όσο είναι δυνατόν , και το κοινωνικό εποικοδόμημα (οι δομές , ο πολιτισμός , ο «καθημερινός χαρακτήρας» μας) που δημιουργεί , αυτός , ο προβληματικός πια τρόπος παραγωγής – παραγωγικών σχέσεων και όχι να το «περιφρονούν» . Αυτές οι μεταρρυθμίσεις φέρνουν σε πλεονεκτικότερη και κυρίως πειστικότερη θέση μια τέτοια ακριβώς αριστερή προσπάθεια και προοπτική .

Με άλλα λόγια , να βιώνουν , βλέποντας «από μέσα» , τις προβληματικές καταστάσεις , κυρίως τις σύμφυτες αντιθέσεις του καπιταλισμού , τα πισωγυρίσματα προηγούμενων κατακτήσεων , να εντοπίζουν δηλαδή έγκαιρα τις μεταβολές , την κίνηση , την άρνηση του παλιού απέναντι στο νέο , **και να στήνουν τελικά , πειστικά και βιώσιμα αυτοδιαχειριζόμενα κοινωνικά και κυρίως παραγωγικά μοντέλα** .

Να αντιμετωπίζουν την «εκδίκηση» του εποικοδομήματος , που μπορεί να είναι συγκλονιστικότερη από την όποια άλλη εκδίκηση του καπιταλιστικού συστήματος , οι πραγματικοί συνδικαλιστές αντιμετωπίζουν πιο δύσκολα αυτή ακριβώς την «εκδίκηση» , αυτή την αναρχομηδενιστική - «οι πάντες ενάντια στα πάντα» (τακτική ίσων αποστάσεων-ποιός τολμά κατά των υπαίτιων μόνο...) , δεύτερη φύση της καπιταλιστικής κοινωνίας .

Δείτε μια τέτοια αριστερή πολιτική-κομματική δραστηριότητα , σε αντίθεση με αριστερό κοινοβουλευτικό κόμμα - αυτοσκοπό **μεσσιανικού χαρακτήρα** , που το «σύστημα» εύκολα το οδηγεί σε αριστερό και μάλιστα κρατικοδίαιτο δογματισμό .

Ο αριστερός δογματισμός και ο καπιταλιστικής ιδεολογικής επιρροής/«απορρόφησης» αναμενόμενος ρεφορμισμός της αριστεράς , «κλειδώνουν» σήμερα το αριστερό σκηνικό , και άντε μετά να εκφραστεί μιά προοπτική ικανή να ανταποκριθεί , στις ανάγκες ανύψωσης της εργατικής τάξης , για τα δικαιώματά της , για τον περιβαλλοντικό προβληματισμό , για τις εξελίξεις στον τομέα των γενετικών κωδίκων , για μια ειρηνική συμβίωση στον πλανήτη .

Δ. ΕΠΙΛΟΓΟΣ

- **Τα δικαιώματα των ανθρώπων και τα δικαιώματα της ανθρωπότητας για την επιβίωσή της (βλέπετε, ειρήνη, περιβάλλον-βιοποικιλότητα , πυρηνικές δοκιμές/εφαρμογές, γενετικοί κώδικες κλπ) , ευρίσκονται στο κρισιμότερο σημείο αλληλεξάρτησης από κάθε άλλη στιγμή της ιστορίας , με τους χώρους εργασίας και παραγωγής να κατέχουν αποφασιστικής σημασίας θέση στο κρίσιμο σταυροδρόμι αυτής της αλληλεξάρτησης.**

- Η δύναμη της εργοδοσίας οργανωμένη με συστηματικό τρόπο και με στρατιωτικές μεθόδους ελέγχου , **διαθέτοντας παγκόσμιας δικτύωσης στρατό και μεταφορικά και πραγματικά** , ποντάρει , **στον πεπερασμένο χαρακτήρα** , τόσο της εργατικής οργάνωσης , επιπρόσθετα ελλειπούς οργάνωσης ένεκα και των συνεχών διασπάσεων χάριν και των αποτελεσματικών μεθοδεύσεων του «διαίρει και βασίλευε» , όσο και των φυσικών δυνατοτήτων και των βιολογικών ορίων των φορέων μερικών αξιόλογων εργατικών προσπαθειών , αντιστάσεων , κινητοποιήσεων .

- Το τι μπορεί να πετύχει η Αριστερά , το έχει αποδείξει , υπάρχουν αρκετά ελπιδοφόρα δείγματα (και μόνον δείγματα για να μην είμαστε υπερφίαλοι) , αλλά έχει επίσης αποδείξει , και εκ των προαναφερομένων πραγμάτων συνεχίζει να αποδεικνύει , ότι πρέπει να φοβάται τον υπερφίαλο , δογματικό εαυτό της , γιατί , **ο αριστερός δογματισμός , δεν είναι σχήμα λόγου , ούτε τίτλος τιμής , ούτε παιδική ασθένεια πλέον , είναι δεύτερη φύση . -**

(*) στον Δημοκρατικό Διάλογο , στην δημοκρατική δημοσιότητα , δηλαδή στην «σφαίρα όπου ο διάλογος μπορεί να συνεχιστεί και πέραν της στιγμής της απόφασης , και μάλιστα με τρόπο ώστε η επικοινωνιακή εξουσία της κοινής γνώμης να μπορεί να επιβάλλει την αναθεώρηση αποφάσεων» (Albrecht Welmer : «Η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΣΤΟ

ΝΕΩΤΕΡΙΚΟ ΚΟΣΜΟ—Για μια ερμηνευτική του δημοκρατικού πολιτισμού», στη σελίδα 148 εκδόσεις ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ).

(**) Ίδρυμα Μαραγκοπούλου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου

(***) Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου

(****) 1) Από εκδόσεις Ανδρομέδα 1977, «αγώνες για την αυτοδιαχείριση, θεωρητική αντιπαράθεση - ιστορικές εμπειρίες - σύγχρονες διεκδικήσεις» των ΥΒΟΝ ΜΠΟΥΡΝΤΕ-ΑΛΕΝ ΓΚΙΓΙΕΡΜ, αντιγράφουμε ενδεικτικά (ΕΠΙΛΟΓΟΣ σελ. 281, 282):

(...) Το σύνθημα «αυτοδιαχείριση» αποτελεί στην πραγματικότητα σύνθεση των βασικών αντιλήψεων της πάλης του σύγχρονου προλεταριάτου. Οι αντιλήψεις αυτές μπορούν να συνοψιστούν σε τέσσερα σημεία:

- ο σοσιαλισμός δεν περιορίζεται στην εθνικοποίηση των μέσων παραγωγής (πρόγραμμα κατ' εξοχήν της *καπιταλιστικής γραφειοκρατίας*) · σοσιαλισμός είναι η αυτοκυβέρνηση των συνεταιρισμένων παραγωγών, κυρίως διαμέσου πρωτότυπων μορφών αποκεντρωμένου σχεδιασμού.

- Η Ε.Σ.Σ.Δ. και οι λαϊκές δημοκρατίες δεν είναι σοσιαλιστικές, αλλά καπιταλιστικές-γραφειοκρατικές χώρες. Η γραφειοκρατία αυτή δεν αποτελεί, αν θέλουμε να κυριολεκτούμε, μιιά «νέα τάξη» · είναι ένας μετασχηματισμός του καπιταλισμού.

- Η σημερινή κρίση της κοινωνίας δεν προκύπτει ουσιαστικά από την *εκμετάλλευση* (φαινόμενο κοινό στην δουλκοκτητική κοινωνία στη δουλκοπαροικία και στον «ασιατικό» τρόπο παραγωγής), αλλά από την *αλλοτρίωση* και πιο συγκεκριμένα από την πραγματοποίηση, της οποίας το προλεταριάτο, στην προσπάθειά του να συγκροτηθεί σαν τάξη, αποτελεί διαρκή άρνηση.

- Αυτή η άρνηση της αλλοτρίωσης – η *αυτοδιαχείριση* – δε συνίσταται σε μιιά βελτίωση των συνθηκών εργασίας, αλλά στην επινόηση ενός νέου τύπου ελεύθερα οργανωμένων δραστηριοτήτων που επαναστατικοποιούν την *εργασία, τα εργαλεία και τα προϊόντα*.

Η αποδοχή αυτών των τεσσάρων θέσεων δε μένει χωρίς συνέπειες για τον ορισμό της κεντρικής έννοιας του μαρξισμού, του προλεταριάτου. Η γνωστή εξίσωση προλεταριάτο = εργατική τάξη = εργαζόμενος-παραγωγός και η συνέπειά της, ότι η αλλοτριωμένη εργασία θα απελευθερώσει τον εργαζόμενο (σύμφωνα με τη «διαλεκτική του αφέντη και του σκλάβου») και θα μετασχηματιστεί από μόνη της σε ελεύθερη εργασία, έχουν ριζικά αμφισβητηθεί σύμφωνα με όσα αναπτύξαμε. Πραγματικά, κατά τη γνώμη μας, αποτελεί μεγάλη παρανόηση των επιγόνων του Μάρξ το ότι μπέρδεψαν τη μισθωτή εργασία με την *πράξη*. Στην πραγματικότητα το προλεταριάτο δεν είναι επαναστατικό παρά στο μέτρο που τείνει να καταργήσει τη μισθωτή εργασία, την κατάσταση αυτή που το υποχρεώνει – για να φάει και να αναπαραχθεί – να πουλάει την εργατική του δύναμη επαναλαμβάνοντας μερικές κινήσεις οι οποίες από μόνες τους δεν παράγουν κανένα αντικείμενο, εκτελώντας σχέδια που έκαναν άλλοι (ετεροδιαχείριση) για την κατασκευή πραγμάτων ξένων προς τη δικιά του δημιουργικότητα και τα οποία δεν του ανήκουν.

Το πρόγραμμα της καπιταλιστικής μπουρζουαζίας (με την ιδιωτική, γραφειοκρατική ή τεχνοκρατική μορφή της) – όπως το απέδειξε ο Μάρξ στο *Κομμουνιστικό Μανιφέστο* – είναι ο *παραγωγισμός* με κάθε θυσία · το πρόγραμμα του προλεταριάτου, αντίθετα, δεν είναι να παράγει *αυτά τα αντικείμενα*, που παράγουν και αυτά με τη σειρά τους *υποκείμενα* ικανά να τα καταναλώσουν · το πρόγραμμά του είναι να απελευθερώσει την εφευρετική δημιουργικότητα των ανθρώπων, να τους αποκαταστήσει την ποιητική δραστηριότητά τους.

Αλλά όσο δεν πραγματοποιεί την αντίληψή του, όσο δεν αναδειχεται σε «κυρίαρχη τάξη το μυστικό της οποίας είναι η διάλυση όλων των τάξεων της κοινωνίας», το προλεταριάτο φαίνεται να συμπεριφέρεται με τον τρόπο που το έχουν διαπαιδαγωγήσει η εργασία και η αστική κοινωνία: σαν εμπειρική εργατική τάξη που σκοπός της είναι ο ρεφορμισμός και όχι η επανάσταση. (...)

2) Από το ΒΙΠΕΡ614/ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΥΡΟΣ 1976 «Ανθρώπινος λόγος» (του ΡΟΖΕ ΓΚΑΡΩΝΤΥ 31 Δεκεμβρίου 1974): Αλλά η αυτοδιαχείριση, δηλαδή η διαχείριση από τη βάση δεν περιορίζεται μόνο σ' ένα σύστημα συνεταιρισμών: είναι μιιά έννοια για την κοινωνία γενικά, στην οποία κάθε άτομο γίνεται κέντρο πρωτοβουλίας, δημιουργίας και ευθύνης σε όλους τους τομείς: της οικονομίας, της πολιτικής, της κουλτούρας. Η έννοια αυτή δεν είναι ούτε ατομικιστική, ούτε ολοκληρωτική, αλλά βασίζεται, για όλες τις κοινωνικές δραστηριότητες, στις κοινότητες της βάσης.

Στον πολιτικό τομέα η Κομμούνια του Παρισιού έδωσε ένα τέτοιο παράδειγμα δημιουργώντας μιιά κυβέρνηση «για τον λαό και από τον λαό», χωρίς τη μεσολάβηση, την αντιπροσωπευση της εξουσίας, την αλλοτρίωση, από ένα κοινοβούλιο ή ένα κόμμα. Όλα τα μέτρα της εμπνέονται από τρεις βασικές αρχές:

1.- Άμεση δημοκρατία, δηλαδή όχι μεταφορά της εξουσίας στο όνομα μιιάς δήθεν αντιπροσωπευτικής εξουσίας ή παροχής πληρεξουσιότητας «εν λευκώ» από τη βάση, αλλά πραγματικής κατανομής της εξουσίας στη βάση.

2.- Οικονομική αυτοδιαχείριση, δηλαδή ίδρυση οργανισμών που να μην είναι ούτε ιδιωτικοί ούτε κρατικοί, αλλά να τους διαχειρίζονται ακριβώς εκείνοι που τους χρησιμοποιούν συγκεντρωμένοι σε κοινότητες βάσης.

3.- Πολιτική ομοσπονδία που τείνει να υποκαταστήσει τον γιγαντισμό των συγκεντρωτικών εθνικών κρατών με ενότητες σε ανθρώπινη κλίμακα.

Αυτή την Κομμούνια του Παρισιού ο Μάρξ και αργότερα ο Λένιν τη θεωρούσαν σαν την πρώτη «σοσιαλιστική δημοκρατία», ενώ η «δικτατορία του προλεταριάτου» είναι η μορφή που παίρνει αναγκαστικά η σοσιαλιστική δημοκρατία, όταν αντιμετωπίζει αντεπαναστατική επίθεση τόσο από το εξωτερικό όσο και από το εσωτερικό. ...

... Η αυτοδιαχείριση δεν πρέπει να συγχέεται με τον συνεργατισμό του Προυντόν, πρώτα – πρώτα γιατί δεν είναι μόνο μιιά καινούργια μορφή οργάνωσης και διεύθυνσης της επιχείρησης. Γιατί η *δ ι α χ ε ί ρ ι σ η*, είτε είναι α υ τ ο διαχείριση από τους ίδιους τους εργαζόμενους, είτε ε τ ε ρ ο διαχείριση (από έναν εργοδότη, ή από μιιά γενική καπιταλιστική

διεύθυνση, ή από μία συγκεντρωτική κρατική διεύθυνση, όπως γίνεται στο σοβιετικό πρότυπο) δεν αφορά παρά μόνο τα μέσα.

Η αυτοδιαχείριση των μέσων όμως δεν έχει πλήρες νόημα παρά μόνο σε μία κοινωνία βασιζόμενη στον αυτοκαθορισμό των σκοπών.

Το βασικό πρόβλημα είναι να γίνεται η εκλογή των σκοπών από την κοινωνία συνολικά ξεκινώντας από τη βάση, και όχι να γίνεται «από πάνω», στο όνομα μιας απόλυτης γνώσης που ισχυρίζεται ότι έχει για βάση της είτε μία θρησκευτική αποκάλυψη, είτε έναν αιώνιο ορθό λόγο, είτε μίαν «επιστήμη» προσκομιζόμενη στη βάση «από έξω».

3). Το ζήτημα της δημοκρατίας στα επαναστατικά κόμματα περιλαμβάνει την αντανάκλαση της κοινωνικής κάθε φορά δημοκρατίας εντός των επαναστατικών κομμάτων, δηλαδή, κατά πόσον οι δημοκρατικά αναπτυσσόμενες και πραγματοποιούμενες κοινωνικές θεματολογίες και πρώτα πρώτα οι θεματολογίες των χώρων εργασίας, βρίσκουν ισόρροπη και προωθητική βέβαια δημοκρατική μεταχείριση εντός των κομμάτων.

Αξίζουν οι απόψεις του Γκράμσι στο βιβλίο του «τα εργοστασιακά συμβούλια και το κράτος της εργατικής τάξης» εκδόσεις ΣΤΟΧΑΣΤΗΣ αντονιο γκράμσι Τόμος Δ, για τα εργοστασιακά συμβούλια (ουσιαστική-σε βάθος ανάληψη αυτοδιαχειριζόμενων εργατικών πρωτοβουλιών στον οικονομικό τομέα): σελ. 91-92 «Ξεκινώντας τώρα από αυτό το κύτταρο, δηλαδή από το εργοστάσιο που το βλέπει σαν ενότητα, σαν πράξη δημιουργίας ενός ορισμένου προϊόντος, φτάνει ο εργάτης στην κατανόηση μιας ολοένα και πιο πλατειάς ενότητας, μέχρι το έθνος, που είναι στο σύνολό του ένας γιγαντιαίος μηχανισμός παραγωγής που χαρακτηρίζεται από τις εξαγωγές και τις εισαγωγές του, δηλαδή από το σύνολο του πλούτου που ανταλλάσσει με ένα ισοδύναμο σύνολο πλούτου που προέρχεται από όλα τα μέρη του κόσμου, από τους πολυάριθμους άλλους γιγαντιαίους μηχανισμούς παραγωγής στους οποίους είναι διαιρεμένος ο κόσμος. Άρα ο εργάτης είναι παραγωγός, επειδή απόκτησε συνείδηση της λειτουργίας του μέσα στην παραγωγική διαδικασία και σε όλους τους αναβαθμούς της: από το εργοστάσιο ως το έθνος και ως τον κόσμο.».

(*****) για το πόσο πράγματι τηρούνται τα ισχύοντα σήμερα εργατικά και συνδικαλιστικά δικαιώματα, βλέπετε τα σχετικά άρθρα του γράφοντος:

α) στο περιοδικό Αντί : «**το κρίσιμο ζήτημα των δικαιωμάτων**» τεύχος 862/10.2.2006 αναδημοσιευμένο και στην ηλεκτρονική εφημερίδα του Ι.Μ.Δ.Α. (22.2.2006) και «**δικαιϊκή διαφθορά και εργατικό δίκαιο**» τεύχος 907/9.11.2007,

β) στην εφημερίδα Αυγή 5.7.2008 σελ. 19 , αναδημοσιευμένο στο περιοδικό ΙΝΕ/ΠΟΕΠΔΧΒ τεύχος 21 : «**65ωρο , κυβερνητικοί σύμβουλοι , ιδεολογικοί σύμμαχοι**»

γ) Τεύχος 24 έτους 2009 περιοδικού ΝΕ/ΠΟΕΠΔΧΒ Ενέργεια-εργασία, άρθρο, «**φιλοεργοδοτική δικαστική μεζούρα**», σελ. 7-9.

Και δεν θα πρέπει ποτέ να ξεχνάμε το ρητό: «Μπορείς να με πεις και τσουκάλι, μόνο μη με βάλεις στη φωτιά».

Γιώργος Γρυμπογιάννης 2009